Sanctiebeschikking

Kenmerk: 27726/2012010837
Betreft: verkoop boeken aan abonnees Nederlands Dagblad

Sanctiebeschikking van het Commissariaat voor de Media betreffende overtreding van artikel 6, eerste lid, eerste volzin, van de Wet op de vaste boekenprijs (hierna: Wvbp) door het Nederlands Dagblad.

A. Verloop van de procedure

1. Bij brief van 5 januari 2012 (kenmerk: 26207/2011014865) heeft het Commissariaat het Nederlands Dagblad verzocht om informatie te verstrekken over het verkopen van de serie *Bijbelse geschiedenis in woord en beeld – complete serie.*

2. Bij brief van 17 januari 2012 (kenmerk: zk/ab/00112) heeft het Nederlands Dagblad het Commissariaat informatie verstrekt.

3. Bij brief van 10 juli 2012 (kenmerk: 27726/2012008775) heeft het Commissariaat het Nederlands Dagblad in kennis gesteld van het voornemen om een bestuurlijke boete van € 10.000,- op te leggen. Het Nederlands Dagblad is uitgenodigd voor een hoorzitting.

4. Bij brief van 24 juli 2012 (kenmerk: pb/rg/07512) heeft het Nederlands Dagblad haar zienswijze naar voren gebracht.

5. Op 7 augustus 2012 heeft een hoorzitting plaatsgevonden, waarin het Nederlands Dagblad haar zienswijze mondeling heeft toegelicht. Het verslag van de hoorzitting is als bijlage bij deze sanctiebeschikking gevoegd.

B. Feiten

6. De uitgever van de serie *Bijbelse geschiedenis in woord en beeld – complete serie*, Dutch Filmworks, heeft hiervoor met ingang van 12 september 2011 een prijs van € 199,50 vastgesteld en bij het Commissariaat gemeld.

7. Daarnaast heeft Dutch Filmworks voor de tien afzonderlijke delen van bovengenoemde serie een vaste prijs van € 24,95 vastgesteld en bij het Commissariaat gemeld, met verschillende ingangsdata.

8. De serie *Bijbelse geschiedenis in woord en beeld – complete serie* is vanaf 10 september 2011, bij intekening op de complete serie, te koop bij het Nederlands Dagblad voor € 199,50. Tot 17 januari 2012 heeft het Nederlands Dagblad een nader genoemd aantal exemplaren van deze serie verkocht.

9. Abonnees die 25 jaar of langer geabonneerd zijn op het Nederlands Dagblad en intekenen op de gehele serie krijgen het eerste deel van de serie ter waarde van € 19,95 gratis. Deze aanbieding is bij brief van september 2011 aan een nader aangeduid aantal trouwe abonnees verstuurd. Het Nederlands Dagblad heeft in de periode van 10 september 2011 tot 17 januari 2012 een nader genoemd aantal series verkocht waarbij bovengenoemd voordeel is verstrekt.

C. Juridisch kader

10. In de bijlage bij deze sanctiebeschikking worden de relevante wetsartikelen vermeld.

D. Standpunt Nederlands Dagblad

11. Het Nederlands Dagblad is in maart 2010 gestart met een webwinkel voor promotionele activiteiten. Sinds maart 2011 richt het Nederlands Dagblad zich met haar webwinkel op producten die beter aansluiten bij de doelgroep van het Nederlands Dagblad. De webshop is bescheiden van aard. Het Nederlands Dagblad heeft geenszins tot doel hiermee de boekenmarkt te verstoren.

12. Met de onderhavige actie heeft het Nederlands Dagblad de relatie met haar lezer proberen te verbeteren en/of bestendigen en trouwe abonnees willen belonen voor hun langdurige bijdrage aan het voortbestaan van de krant. Het commerciële karakter van de actie is indirect en de actie is niet bedoeld om geldelijk voordeel mee te behalen. Daarvan is dan ook nauwelijks sprake. Het Nederlands Dagblad heeft zich de mogelijkheid van een overtreding van de Wvbp nimmer gerealiseerd. Van opzet is dan ook geen sprake. Met de kennis van nu zou het Nederlands Dagblad haar trouwe abonnees op een andere wijze beloond hebben.

13. Het Nederlands Dagblad is verbaasd over de hoogte van de voorgenomen boete. De eventuele negatieve gevolgen voor andere boekverkopers zijn volgens het Nederlands Dagblad verwaarloosbaar, gelet op de geringe omvang van het potentiële kopersbestand en de minimale belangstelling voor de actie. Daarnaast heeft de overtreding slechts betrekking op één serie. Ten slotte heeft het Nederlands Dagblad gericht een mailing verzonden aan de trouwe abonnees. Er is dus geen sprake van (landelijke) publiciteit, aldus het Nederlands Dagblad. Het Nederlands Dagblad verzoekt het Commissariaat om van boeteoplegging af te zien, danwel de boete te verlagen.

14. Het Nederlands Dagblad heeft inmiddels maatregelen genomen ter voorkoming van herhaling van de overtreding. Naar aanleiding van het sanctievoornemen is in een protocol vastgelegd dat alle acties met boeken contractueel met de uitgever moeten worden vastgelegd. In de contracten bevestigt de uitgever expliciet aan het Nederlands Dagblad de inhoud van de actie en de bijbehorende vastgestelde en gemelde prijzen. Tevens zal in het protocol worden opgenomen dat het Nederlands Dagblad de prijzen ook zelf zal raadplegen op de daartoe bestemde website van het Commissariaat, aldus het Nederlands Dagblad.

E. Overwegingen Commissariaat

15. Ingevolge de Wvbp is de verkoper gehouden bij de verkoop van boeken in de Nederlandse en Friese taal de prijs toe te passen die de uitgever voor deze boeken heeft vastgesteld. In bepaalde in het Besluit vaste boekenprijs (hierna: Bvbp) geregelde gevallen kan op deze vastgestelde prijs korting worden gegeven.

16. Uit de door het Nederlands Dagblad verstrekte informatie volgt dat zij, in ieder geval in de periode van 10 september 2011 tot 17 januari 2012, bij de verkoop van de serie *Bijbelse geschiedenis in woord en beeld – complete serie* aan trouwe abonnees, het eerste deel van de serie gratis heeft verstrekt. Dit betekent dat het Nederlands Dagblad de serie heeft verkocht voor een prijs van € 179,55, welke prijs beneden de door Dutch Filmworks vastgestelde serieprijs van € 199,50 ligt. De Wvbp en het Bvbp bieden niet de mogelijkheid om in de voorliggende situatie een dergelijke korting toe te passen.

17. Nu het Nederlands Dagblad als verkoper gehouden is de door de uitgever vastgestelde prijs toe te passen en dat niet heeft gedaan bij het verkopen van de serie *Bijbelse geschiedenis in woord en beeld – complete serie* heeft zij artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp overtreden.

F. Bestuurlijke boete

18. Op grond van artikel 17 Wvbp kan het Commissariaat in geval van overtreding van het bepaalde in artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp een bestuurlijke boete opleggen.

19. Voor de vaststelling van de hoogte van de bestuurlijke boetes hanteert het Commissariaat, met inachtneming van het in artikel 18 Wvbp neergelegde boetemaximum en op grond van de Beleidslijn sanctiemaatregelen vaste boekenprijs 2011 (hierna: de Beleidslijn), drie boetecategorieën met bijbehorende bandbreedtes. De plaatsing van een overtreding in een boetecategorie is afhankelijk van de aard, ernst en voor zover relevant de duur van de overtreding.

20. De zienswijze van het Nederlands Dagblad die erop neerkomt dat sprake is van een lichte overtreding omdat de negatieve gevolgen voor andere boekverkopers verwaarloosbaar zijn, volgt het Commissariaat niet. Met het verkopen van de serie *Bijbelse geschiedenis in woord en beeld – complete serie* voor een prijs die lager is dan de door de uitgever vastgestelde prijs, heeft het Nederlands Dagblad aan een nader genoemd aantal eindafnemers een geldelijk voordeel verstrekt, welk voordeel andere boekverkopers niet konden verstrekken. Het Nederlands Dagblad heeft hiermee ten opzichte van eindafnemers een gunstiger positie dan andere boekverkopers gerealiseerd en heeft hiermee de concurrentie tussen boekverkopers in meer dan beperkte mate verstoord.

21. Het Commissariaat is evenmin gebleken dat geen sprake zou zijn van omvangrijke publiciteit. De brief die het Nederlands Dagblad aan een nader aangeduid groot aantal trouwe abonnees heeft gestuurd is, mede gezien het wervende karakter hiervan, wel degelijk publiciteit. Gelet hierop stelt het Commissariaat vast dat het Nederlands Dagblad de actie in een hoge oplage in de publiciteit heeft gebracht.

22. Gelet op de door het Nederlands Dagblad verstrekte informatie over het aantal exemplaren en het aantal titels bij verkoop waarvan bovengenoemd voordeel is verstrekt, de duur van de overtreding en de omstandigheid dat de actie in een hoge oplage in de publiciteit is gebracht, is in de onderhavige kwestie sprake van een ernstige overtreding als bedoeld in artikel 1.7 van de Beleidslijn. Bij een ernstige overtreding van artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp geldt op grond van artikel 1.5 van de Beleidslijn voor de te hanteren boete een bandbreedte van € 5.000,- tot € 25.000,-.

23. Bij de vaststelling van de hoogte van de boete wordt in beginsel uitgegaan van het midden van die bandbreedte, in dit geval € 15.000,-. Daarna wordt de hoogte van de boete binnen de bandbreedte van deze boetecategorie aan de hand van de in artikel 1.7 genoemde omstandigheden verhoogd of verlaagd.

24. Een boeteverlagende omstandigheid is gelegen in het beperkte aantal verkochte exemplaren.

25. Het Nederlands Dagblad heeft gesteld dat zij een verandering in de interne procedure heeft doorgevoerd waardoor alle acties met boeken voortaan contractueel met de uitgever van deze boeken dienen te worden vastgelegd. Onderdeel hiervan is dat de uitgever, voor aanvang van de actie, de inhoud van een actie alsmede de desbetreffende vastgestelde en gemelde vaste prijzen aan het Nederlands Dagblad dient te bevestigen. Het Commissariaat acht de stelling van het Nederlands Dagblad die erop neerkomt dat zij adequate maatregelen heeft genomen ter voorkoming van verdere overtredingen van de Wvbp, voldoende onderbouwd. Het Commissariaat ziet hierin aanleiding de boete te verlagen. Hierbij zij overigens opgemerkt dat elke boekverkoper standaard de prijzen via de daartoe bestemde website van het Commissariaat dient te raadplegen.

26. Het Commissariaat ziet in bovengenoemde omstandigheden aanleiding de voorgenomen boete te verlagen tot € 7.500,-.

27. De stelling van het Nederlands Dagblad die erop neerkomt dat zij de overtreding niet opzettelijk heeft begaan, betekent naar het oordeel van het Commissariaat niet dat de overtreding van de Wvbp haar niet kan worden verweten. De omstandigheid dat een verkoper te goeder trouw heeft gehandeld, ontslaat hem niet van de verplichting de Wvbp na te leven.[1] Daarnaast behoort bekendheid met de regelgeving volgens vaste jurisprudentie tot de eigen verantwoordelijkheid van de verkoper, in dit geval het Nederlands Dagblad.

[1] Rechtbank Utrecht 15 juni 2012, LJN: BW8495.

G. Besluit

19. Voor het Commissariaat staat vast dat het Nederlands Dagblad bij de verkoop van de serie *Bijbelse geschiedenis in woord en beeld – complete serie* aan trouwe abonnees, het eerste deel van de serie gratis heeft verstrekt en daarmee niet de prijs heeft toegepast die de uitgever voor deze serie heeft vastgesteld, en aldus artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp heeft overtreden. Het Commissariaat legt het Nederlands Dagblad in verband met deze overtreding een bestuurlijke boete op van € 7.500,-.

20. Op grond van artikel 4:87 van de Algemene wet bestuursrecht dient de betaling van deze bestuurlijke boete te geschieden binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden.

21. Op grond van artikel 8 van de Wet openbaarheid van bestuur publiceert het Commissariaat de volledige tekst van dit besluit over twee weken op zijn website.

Hilversum, 18 september 2012

COMMISSARIAAT VOOR DE MEDIA,

prof. mr. dr. Madeleine de Cock Buning
commissaris

drs. Eric Eljon
commissaris

Belanghebbenden die zich met dit besluit niet kunnen verenigen, kunnen op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt bezwaar maken bij het Commissariaat voor de Media, postbus 1426, 1200 BK te Hilversum.

Bijlage: Juridisch kader

Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp bepaalt dat de verkoper gehouden is bij verkoop van boeken in de Nederlandse of Friese taal de prijs toe te passen die de uitgever voor deze boeken heeft vastgesteld.

Artikel 13 Wvbp bepaalt dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels kunnen worden gesteld omtrent het toepassen door een verkoper van kortingen op de vaste prijs. In hoofdstuk 1 van het Bvbp wordt vervolgens nadere invulling gegeven aan het begrip kortingen in de zin van artikel 13 Wvbp.

Artikel 9, eerste lid, Bvbp bepaalt dat de uitgever of importeur voor individuele boeken of muziekuitgaven die door hun uniforme uiterlijk en vormgeving of door een duidelijke vermelding op het titelblad kenbaar zijn als behorende tot een serie, een van de vaste prijs afwijkende serieprijs kan vaststellen. Het tweede lid van dit artikel bepaalt dat een serieprijs uitsluitend geldt bij gelijktijdige levering van verschillende titels van de serie aan dezelfde eindafnemer of bij levering aan een eindafnemer die zich vooraf schriftelijk verplicht heeft tot afname van de gehele serie of meerdere verschillende titels van de serie.

Op grond van artikel 15, eerste lid, in samenhang met artikel 17 Wvbp kan het Commissariaat in geval van overtreding van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2 tot en met 14 Wvbp een bestuurlijke boete opleggen.

De Beleidslijn sanctiemaatregelen vaste boekenprijs 2011 bepaalt de criteria die in geval van overtreding van de bij of krachtens de Wvbp en de Algemene wet bestuursrecht gestelde voorschriften bij het opleggen van sanctiemaatregelen worden gehanteerd.